

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Lobēšanas atklātības likums

1.pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir:

- 1) nodrošināt lobēšanas atklātību, veicinot sabiedrības uzticību lobētāju un publiskās pārvaldes darbībai;
- 2) veicināt fizisko personu, privāto tiesību juridisko personu vai šādu personu apvienību (turpmāk – privātpersona) līdzdalību lēmumu pieņemšanā par šajā likumā noteiktajiem dokumentiem un to projektiem;
- 3) nodrošināt vienlīdzīgas iespējas visām ieinteresētajām privātpersonām iesaistīties lobēšanā.

2.pants. Likuma darbības joma

(1) Likums nosaka:

- 1) tiesiskas lobēšanas principus;
- 2) kārtību, kādā institūcijas, kurai ar normatīvo aktu vai publisko tiesību līgumu piešķirtas valsts varas pilnvaras ierosināt, izstrādāt, saskaņot, pieņemt vai izsludināt šajā likumā noteikto dokumentu (turpmāk - publiskās varas institūcija) reģistrē un publicē informāciju par lobētāju;
- 3) lobētāja un publiskās varas institūcijas pārstāvja tiesības un pienākumus;
- 4) ierobežojumus un aizliegumus lobētājam un publiskās varas institūcijas pārstāvim.

(2) Šo likumu piemēro attiecībā uz lobēšanu par šāda dokumenta vai tā projekta ierosināšanu, izstrādi, saskaņošanu, pieņemšanu vai izsludināšanu:

- 1) ārējais normatīvais akts;
- 2) attīstības plānošanas dokuments;
- 3) informatīvais ziņojums;
- 4) Latvijas oficiālā viedokļa dokuments starptautisko organizāciju un Eiropas Savienības institūcijās;
- 5) Saeimas lēmums, Saeimas deputātu patstāvīgais priekšlikums, jautājums vai pieprasījums;
- 6) Saeimas, Valsts prezidenta, Ministru kabineta vai pašvaldības domes politiskais lēmums
- 7) iekšējais normatīvais akts;
- 8) Ministru kabineta iekšējais tiesību akts vai Ministru kabineta rīkojums

(3) Šis likums neattiecas uz:

- 1) publiskās varas institūciju pārstāvju savstarpējo komunikāciju amata pienākumu izpildes ietvaros;
- 2) uz privātpersonas anonīmi iesniegtajiem iesniegumiem.

3.pants. Lobēšanas jēdziens un līgums par lobēšanu

(1) Lobēšana ir privātpersonas atklāta un tiesiska darbība ar mērķi ietekmēt publiskās varas institūcijas pārstāvja rīcību dokumentu un to projektu ierosināšanas, izstrādes, saskaņošanas, pieņemšanas vai izsludināšanas procesā.

(2) Lai ietekmētu publiskās varas institūcijas pārstāvja rīcību, jebkura privātpersona, nepārkāpjot likumā noteiktos ierobežojumus un aizliegumus, var lobēt personiski vai ar citu personu starpniecību, sniedzot priekšlikumu mutiski vai rakstiski, izmantojot jebkuru saziņas vai komunikācijas līdzekli.

(3) Ja lobēšana notiek, izmantojot citu personu starpniecību, lobētājs vai viņa darba devējs par lobēšanu noslēdz rakstveida līgumu ar personu, kuras interesēs veic lobēšanu.

4.pants. Lobētāju reģistrēšana un informācijas publicēšana

(1) Publiskās varas institūcija piecu darba dienu laikā pēc lobēšanas uzsākšanas reģistrē un publicē institūcijas tīmekļa vietnē šādu informāciju:

- 1) lobētāja vārds un uzvārds;
- 2) vārds un uzvārds fiziskai personai vai nosaukums juridiskai personai, kura nodarbina lobētāju lobēšanas veikšanai
- 3) vārds un uzvārds fiziskai personai vai nosaukums juridiskai personai, kuras interesēs veic lobēšanu;
- 4) lobēšanas uzsākšanas datums;
- 5) dokumenta vai dokumenta projekta nosaukums, par kuru tiek veikta lobēšana;
- 6) lobētāja sniegtā priekšlikuma īss saturs atklāsts.

(2) Ja lobētājs atkārtoti veic lobēšanu par to pašu dokumentu vai tā projektu, tad publiskās varas institūcija var neregistrēt katru lobēšanas gadījumu atsevišķi. Ja lobētājs, par kura veikto lobēšanu informācija jau ir reģistrēta un publicēta, lobēšanu veic par tādu dokumentu vai dokumenta projektu, kurš iepriekš nav norādīts institūcijas tīmekļa vietnē, vai lobētājs pārstāv citu privātpersonu, nekā iepriekš norādīts, ierakstu papildina ar attiecīgo informāciju;

(3) Publiskās varas institūcija nosaka lobētāju reģistrēšanas un publicēšanas kārtību.

(4) Publiskās varas institūcija reģistrē lobētāja kontaktinformāciju kā ierobežotas pieejamības informāciju.

(5) Lobētāja sniegtais rakstiskais priekšlikums par dokumentu un dokumenta projektu ir vispārpieejama informācija.

(6) Publiskās varas institūcija npublicē informāciju par personu, kuru tā pati pēc savas iniciatīvas uzaicinājusi piedalīties kā ekspertu dokumenta projekta izstrādāšanā vai saskaņošanā, ja attiecīgo informāciju norāda sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (anotācijā).

(7) Informācija publiskās varas institūcijas tīmekļa vietnē glabājama pastāvīgi.

5.pants. Lobētāja tiesības un pienākumi

(1) Lobētājam ir šādas tiesības:

- 1) sniegt priekšlikumu par dokumentu vai dokumenta projektu, par kuru veic lobēšanu;
- 2) vākt, iegūt, apkopot un analizēt informāciju un organizēt publiskās aktivitātes;
- 3) saskaņā ar Informācijas atklātības likumu saņemt publiskās varas institūcijas rīcībā esošo informāciju un dokumentus, kas saistīti ar dokumentu vai dokumenta projektu, par kuru tiek veikta lobēšana;
- 5) tikties ar publiskās varas institūciju pārstāvjiem ievērojot publiskās varas institūcijas darba organizāciju;
- 6) ierosināt vai lūgt iespēju piedalīties un paust viedokli darba grupās, sanāsmēs, sēdēs par jautājumu, kas saistīts ar dokumentu vai dokumenta projektu, par kuru tiek veikta lobēšana.

(2) Lobētājam ir šādi pienākumi:

- 1) atklāt šā likuma 4.panta pirmajā un otrajā daļā norādīto informāciju;
- 2) ievērot lobētāju profesionālo ētiku.
- 3) informēt privātpersonu, kuras interesēs veic lobēšanu, par pienākumu publiski atklāt informāciju par lobēšanu viņa interesēs.

6.pants. Lobēšanas ierobežojumi

(1) Personai, kura ir publiskās varas institūcijas pārstāvis, tās amata pilnvaru laikā ir aizliegts lobēt jebkuras privātpersonas interesēs.

(2) Valsts amatpersonai tās amata pilnvaru laikā un vienu gadu pēc amata pilnvaru beigām ir aizliegts lobēt jebkuras privātpersonas interesēs.

(3) Lobēšanu drīkst finansēt tikai no privātpersonas finanšu līdzekļiem.

(4) Lobētājam ir aizliegts:

- 1) sniegt apzināti nepatiesu informāciju publiskās varas institūcijas pārstāvim par faktiem vai apstākļiem saistībā ar dokumentu vai dokumenta projektu;
- 2) veikt lobēšanu neesošas privātpersonas vārdā vai neatklāt informāciju par privātpersonu, kuras interesēs veic lobēšanu;
- 3) lobējot vienlaicīgi pārstāvēt privātpersonas, kurām ir pretrunīgas intereses;
- 4) apsolt, ka, izmantojot savu dienesta, profesionālo vai sociālo stāvokli, var panākt publiskās varas pārstāvja rīcību privātpersonas interesēs;

5) slēgt darījumu, vienojoties par samaksu, kas atkarīga no tā, vai publiskās varas institūcijas pārstāvis lēmumu pieņem, atceļ vai groza.

(5) Lobētājam vai personai, kas nodarbina lobētāju, ir aizliegts sniegt dāvanas, viesmīlības piedāvājumus (tai skaitā transporta, izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu apmaksu) vai citus labumus publiskās varas institūcijas pārstāvim, neatkarīgi no tā, vai minētie labumi domāti publiskās varas institūcijas pārstāvim vai citai personai.

7.pants. Publiskās varas institūcijas pārstāvja rīcība saskarsmē ar lobētāju

(1) Publiskās varas institūcijas pārstāvim saskaņā ar publiskās varas institūcijas darba kārtību ir pienākums nodrošināt visiem lobētājiem vienlīdzīgas iespējas realizēt šā likuma 5.pantā paredzētās tiesības.

(2) Saskarsmē ar lobētāju publiskās varas institūcijas pārstāvim ir aizliegts:

- 1) neievērojot vienlīdzības principu, kādam no lobētājiem nodrošināt īpašas priekšrocības, salīdzinot ar citām ieinteresētajām privātpersonām;
- 2) pieņemt no lobētāja vai privātpersonas, kas nodarbina lobētāju, dāvanas, viesmīlības piedāvājumus vai citus labumus savām vai citu personu vajadzībām;
- 3) izmantot savu dienesta stāvokli un personiskos kontaktus, lai kādam no lobētājiem nodrošinātu ekskluzīvu piekļuvi amatpersonām, kas ir atbildīgas par lobētāja interesēs esošo dokumentu vai to projektu ierosināšanu, izstrādi, saskaņošanu, pieņemšanu vai izludināšanu;
- 4) maldināt lobētāju, radot iesaistītu par ekskluzīvas piekļuves nodrošināšanu amatpersonām vai iespējamību ietekmēt viņu rīcību;
- 5) lūgt lobētāju vai privātpersonu, kura nodarbina lobētāju, materiāli atbalstīt publiskās varas institūcijas, kurā viņš ir nodarbināts, rīkotos pasākumus.

Pārejas noteikums

Publiskās varas institūcija triju mēnešu laikā no likuma spēkā stāšanās dienas izdod šā likuma 4.panta piektajā daļā minēto lobētāju reģistrēšanas un publicēšanas kārtību.